

Ändring av upphandlingslagen och dess påverkan på anknutna enheters verksamhet

Ägarstyrningssektionen 01.09.2026

ÖVPH/5006/00.02.03/2026

Beredare Jakobsson-Pada Linda
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 649 2883, fornamn.efternamn@ovph.fi

Riksdagen godkände förslagen till ändringar i upphandlingslagen 10.6.2026.
Lagändringarna träder i kraft 18.6.2026.

Lagändringarna påverkar verksamhetsförutsättningarna i synnerhet för upphandlande enheters in-house-bolag, dvs. anknutna enheter. I och med ändringarna får upphandlingar från anknutna enheter i aktiebolagsform göras utan konkurrensutsättning endast om den upphandlande enhetens ägarandel i den anknutna enheten är minst 10 procent. Ändringen träder i kraft efter en övergångsperiod.

Lagändringarna påverkar också många andra förfarandebestämmelser i upphandlingslagen gällande bl.a EU-upphandlingar och olika grunder för att utesluta leverantörer.

De ändringar som hänför sig till minimiägarandelen i anknutna enheter tillämpas först efter olika övergångsperioder. Kravet på en 10 procents ägarandel i anknutna enheter tillämpas från 1.7.2027. Om kravet på 10 procent inte uppfylls:

- kan ett kontrakt som ingåtts med en anknuten enhet innan lagen trädde i kraft utnyttjas fram till 30.6.2027. Den upphandlande enheten ska säga upp kontrakt som ingåtts före ikraftträdandet av lagen så att de upphör senast 30.6.2027.
- kan en upphandlande enhet ingå nya tidsbegränsade kontrakt med sina anknutna enheter fram till 30.9.2026. Dessa kontrakt kan gälla i högst ett år.

I fråga om vissa anknutna enheter som producerar hälso- och sjukvårdstjänster tillämpas ägarandelskravet på 10 procent från 1.7.2029.

Om uppsägningen av ett kontrakt med en anknuten enhet undantagsvis skulle få orimliga konsekvenser eller om uppsägningen medför betydande ekonomiska risker, kan kontraktet dock av tvingande hänsyn till det allmänna intresset sägas upp med verkan senast 30.6.2030. I fråga om sådana kontrakt bör en anmälan till Statskontoret göras senast **30.9.2026**.

Vid sammanträdet ger upphandlingsdirektören och avtalshanteringens förvaltningschef närmare information om ändringarna i upphandlingslagen samt om hur anmälan av enskilda kontrakt till Statskontoret bereds vidare.

Förvaltningsdirektör Jakobsson-Pada Linda

föreslår att ägarstyrningssektionen tar del av informationen.

Sektionen fattar inom september månad beslut om vilka anslutna enheters avtal som förlängs genom anmälan till Statskontoret. Detta sker vid ett extrainsatt sammanträde via Teams.

Beslut:

Distribution